

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Plačila vsak četrtik in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1.50 K. Naročnina za Novičke 8 K, za druge invariančne 6 K, 3 K. — Če hodi sam po njega, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpreda. — Upr. Javljeno, tiskanje, prevzem" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopis se ne vrača. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, splošno naročnino, inserate in reklamacije.

Ča inserate se plačuje od enostopne petlirvste za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglaš prirerz popust. V oddelku "Mla steno" stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petlirvsta 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Naročito reklamacije se pošiljajo proti.

In danes, ko to pišemo, že korakajo jugoslovanske čete v Prekmurje. Pariška konferenca je prisodila ozemlje, na katerem biva okoli 100.000 prebivalcev, Jugoslaviji. Murska Sobota, Lendava, Beltinci in drugi važni kraji v Prekmurju so že zasedeni. Maloštevne boljšeški čete so zbežale pred našimi. Ljudstvo vriska veselja in gre v celih procesijah naproti svojim rešiteljem in jih pogošča. Vlada je imenovala mariborskega okrajnega glavarja dr. Srečka Lajnšiča za civilnega oblastnika v Prekmurju, da uredi upravo. V torek se je odpeljal s francosko komisijo preko Št. Lenarta in Radgone v Mursko Soboto.

Bratje in sestre prekmurske, ki ste odslej državljani velike Jugoslavije, pozdravljeni!

je eden stan pomagal drugemu stanu in so vsi skupno zadovoljno živeli, so žalibog minuli. Zato pa poiščite si drugo sredstvo, ki bo vam v tem času splošne socialne krivičnosti, oderuštva, pomagalo kakor drugim stanovom, in to sredstvo je organizacija v Kmetiskih Zvezah.

Vstopite vsi v Kmetске Zveze, združite se v mogočno armado kmetov in potem bodete pa tudi vi prišli do veljave. Nastopili bodete združeni v stanovski zvezi zoper vse krivice, ki se vam gode, in zahtevali za vse stanove enake pravice. Enako delati, enako trpeti in tudi enako dobiček prejemati.

Svetovna vojska je udarila vse stanove, celi narod. Posledice svetovne vojske morajo tudi vsi stanovi enako nositi. Splošna obubožanost in pomanjkanje je delež vojske za vse stanove. Ni torej prav, da bi kmetski stan sedaj gorje vojske za vse druge nosil, drugi bi se na njegov račun veselili. Ni prav, da bi eni delali 8 ur na dan, drugi 16, eni dobili nobene plače ali kake malenkostne vinarje, drugi pa stotake, kmet bi umiral od dela in truda, drugi bi pa pohajkovali in ljudi goljufali.

Splošna socijalna pravičnost za vse stanovce, to je naše kmetško geslo. S tem geslom se združujemo v Kmetških Zvezah, in boljši časi morajo tudi za kmeta priti.

Nove razmere, novi časi prihajajo k nam v brzih korakih. Časi, ko je kmet lahko držal križem roke in se ni brigal za nobeno politiko, so minili in se nikdar več ne bodo vrnili.

Silne in popolnoma spremenjene razmere novega časa tiščijo tudi kmeta v osprejje. Ljudstvo je po prevratu svetovne vojske dobilo vso oblast v roke in sedaj naj se tudi te oblasti poslužijo.

V dobrem poznanju teh novih razmer si snujejo vsi stanovi svoje organizacije, delavci, uradniki, učitelji, obrtniki, trgovci. Vse dosežejo v naši novi državi, kar hočejo. Povišanje plač, skrajšanje delovnega časa, nove pravice v javnih zastopih, cenejša živila itd. Trgovci nemoteno lahko navijajo cene, kakor jim je drago, nihče jim ne brani. Delajo dobičke, polnijo si svoje žepe s stotisoči, milijoni. Tako si vsi stanovi izboljšujejo svoj položaj, živijo v blagostanju in obilici, le ubogi, zaničevani, ponižni kmet pa dela in se trudi od zjutraj do večera in kljub temu se mu slabo godi.

Strašna svetovna vojska je skoro do konca izčrpala našega kmeta. Nima skoro nič živine, gospodarstvo zanemarjeno vsled vojske, gospodarska poslopja in gospodarsko orodje v najslabšem stanu. Kamor se obrne, povsod ga čakajo nova popravila, novi stroški, a nič dohodkov; in davek pa raste od dne do dne. Petkrat tolik davek in še več kakor pred vojsko mora plačevati, kje naj dobi denar? In država tega nič ne upošteva? Nasprotno še tiste male dohodke, ki mu jih daje gospodarstvo mu hoče znižati. Trgovci smejo proste navijati cene blagu, obleki in zahtevati desetkratni dobiček, država ne zgane prsta, ubogemu kmetu pa se povsod določajo cene. Zato hodi raztrgan in razcapan in si ne more privoščiti niti najmanjšega veselja. Verizniki, trgovci in drugi po vojski obogateli sloji pa lahko letajo od veselice do veselice in se zabavajo na račun žuljavih rok kmeta.

Kmetje, kako dolgo boste še trpeli te razmere, kako dolgo boste še s krvavimi žulji pridobljeni denar plačevali kot davek za mastne plače in zabave drugih slojev?

Kmetije samopomoč vas more rešiti. Časi, ko je vladala med ljudmi krščanska pravičnost,

Pravljico o puntu, ki so ga uprizorili udje človeškega telesa proti želodcu, poznate. Roke, noga, oči, ušesa, zobje, vsi so odpovedeli se še naprej truditi za želodec. In nasledki? Vsi skupaj z želodcem vred so opešali. Kakor ne more želodec delovati, če mu odpovejo sodelovanje ali pokorščino drugi udje človeškega telesa, ravnato opešajo in so zapisani smrti vsi ostali udje, če bi se spuntal želodec in ne bi hotel več izvrševati svojega „obrtu“.

Socialni demokratje ali rdečkarji so začeli najprvo hujskati dalavske sloje, da ima samo delavec in tisti, ki so sprejeti v njegovo organizacijo, odločevati v javnem življenju, t. j. v politiki. S tem so nahujskali rdečkasti voditelji

Januš Golec.

(Dalje.)

Na vseh raznih frontah so kapali liki ovenelo li-
stje v jeseni raz drevja naši moško krepki očete, fan-
tovsko mladi sinovi in bratje v tuje, hladne grobove.
V osameli domovini pa so drsale po golih kolenih na-
še matere, žene, sestre in otroci po ostrem kamenju
in trdih tleh na sirmine, da izprosijo in priključijo na
raznih božjih potih in v nes božjo pomoč in rešitev
iz ledenega objema smrti in pogina. To dejstvo nam
je bilo jasen dokaz, da mladočvrsti narod, ki daruje v
smrt najboljše očete, sinove in brate, ki pa pri vseh
smrtnih žrtvah veruje in upa, ni narod pogina, ampak
narod boljše prihodnosti. In res! Naše žrtve, naša sto-
letna trdna vera in nikdar omahujoče upanje nista bi-
la zaman, nas nista varala, prodrla sta ravno ob kon-
cu svetovne borbe nebesne oblake, nebo samo nam je
zarosilo svobodo in prstost v bratski nam Jugosla-
viji.

Pa mi bo znabitì kdo ugovarjal, češ: Saj so tudi Nemci in Madžari molili za časa vojne, a vendar njih

molitev ni bila uslišana, pogreznili so se v propad in pogin. Nemški in madžarski časniki so nam poročali neštetokrat, kakšna da je bila ta njihova prošnja in molitev za zmago. Trobili so po celem svetu slšno: Mi se bojimo Boga, drugega nikogar. Bog kaznuj Angleže! Gospod, zahvalimo te, da nismo kakor: Rusi, Francozi, Belgijci, Srbi in Angleži! To je bila farizejsko ošabna prošnja, ki je previrala bruná v lastnih očeh, pač pa narekovala Bogu prepredrzo kazen za le nezkatne smeti drugih narodov. Ostavili so krvavo-smatni tempelj Nemci in Madžari neuslišani, zdrknili so v brezno propada in pogina. Mi ponižni jugoslovanski cestnarji pa smo štali v tej dobi vojne le sklonjenih glav od daleč, gledaje v strahu in trepetu na končni izid borbe in trkali ponižno na svoja prsa, govoreč: Bog bodi milostljiv nam grešnikom! Odšli smo uslišani in odrešeni iz pozorišča štiriletnega klanja v prostost, svobodo in samostojnost.

Kako pa je z brati Srbi? Ali so ti zaslužili spas, saj so vendar pravoslavni? Edini jarek razlike, ki nas loči ravno v verskem oziru od Srbov, je — pravoslavlje. To se pravi: Srbi ne priznavajo rimskega papeža za vidnega poglavarja tukaj na zemlji. Pa naš nevidni poglavar v nebu — Kriste Gospod, je skupni vladar vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker so Srbi tudi

globokoverni kristjani. Da je Bog sam dvignil na videz v večni propad pomandrano Srbijo, to nam jasno dokazuje ta svetovna vojna, iz katere se je dvignila mučenica Srbija ne samo z vsemi vdejstvenimi predvojnimi zahtevami, ampak tudi sanjami o velikosrbskem kraljestvu. Lahko rečemo, da trikrat več nego mi Slovenci in Hrvati skupaj prestali in pretrpeli so predragi nam Srbi izza svojega pojava na pozorišču zgodovine. Po komaj strtih okovih stoletnega turškega robstva zagrozilo je s potopom Srbom avstro-ogrsko in nemško neurje. Bodimo uverjeni, da, ako bi nekdaj bedni in pomilovanja vredni srbski narod ne držala po koncu in kviku vera in upanje v vsepravičnega Boga, bi bili Srbi izginili iz zgodovine evropskih narodov in se razsuli v razvaline prebriske poznanosti.

Mi katoliški Slovenci in Hrvati pač lahko zremo
 v cvetočo nam prihodnost, ki nam bo privabila v do-
 glédnem času tudi versko ujedinjenje s sedaj še pra-
 voslavnimi Srbi. Pomnimo vsi Jugoslovani! Lazar je bil
 obujen iz groba smrti v veselje življenja po veri in
 molitvi; nas Srbe, Hrvate in Slovence ste rešili vera
 in molitev. Ne zabimo na ta edino rešilni brod tudi
 sedaj ko siro se nastanili v svobodnem raju v — —
 Jugoslaviji.

(Dalje- priložiti!)